

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**ROSSIYANING BIRINCHI PREZIDENTI B. N. YEL SIN
NOMIDAGI URAL FEDERAL UNIVERSITETI**

TOSHKENT IQTISODIYOT VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

**INSON FAROVONLIGINI
O'RGANISHDA FANLARARO
YONDASHUV**

xalqaro ilmiy konferensiya materiallari

II QISM

Toshkent – 2023

Mas'ul muharrir:

Muxamedov Gafurjon Isroilovich

Kimyo fanlari doktori, professor, O'zbekiston fan arbobi

Tahrir hay'ati:

O.D.Ziyadullayev, E.E.Simanyuk, J.E.Usarov, S.B. Malix, D.O.Ximmataliyev, T.N.Tixomirova, R.A.Ikromov, Serdar Serdar uglu, J.F.Ravshanov, A.A.Pecherkina, G.O.Ernazarova, D.E.Chernousov, F.U.Qodirova, YU.V.Zapariy, N.X.Elmurzaeva, YU.E.Pyankova, SH.R.Samarova, A.P.Andropov, A.N.Rasulov, S.B.Qorayev, I.D.Qodirov, S.Gayupova, K.R.Mamadaliyev, A.S.Burnasov, N.J.Eshnayev, SH.E.Nurmamatov

Konferensiyaning maqsadi jamiyatda inson farovonligini oshirish muammolarini o'rghanish va bu yo'lida izlanishlar iolib borayotgan tadqiqochilarga amaliy yordam berish, ularni birlashtirishdan iborat. Insonning hayotda yashash darajasining sifat jihatidan o'sib borishi, raqamlashtirish jarayonlarining jamiyat, ijtimoiy guruqlar va shaxslarga ta'sirini o'rghanishga fanlararo yondashuvni ishlab chiqishni nazarda tutadi. To'plamdan shaxs farovonligining psixologik, inson farovonligining demografik jihatlari, ijtimoiy-madaniy aspektlari, ta'lim inson farovonligining bosh omili ekanligi, mustaqil-ta'lim klasteri inson farovonligining assosi va raqamlashtirishning inson farovonligini ta'minlashdagi qulayliklari masalalariga bag'ishlangan maqolalar o'rinn olgan. Kitob soha mutaxassislar, ilmiy tadqiqotchilar, magistrantlar va bakalavriat talabalari hamda keng o'quvchilar ommasiga mo'ljallangan.

Ilmiy to'plam Chirchiq davlat pedagogika universiteti Ilmiy Kengashining 2023 yil 27 sentyabrdagi 02-sonli qo'shma yig'ilish qarori bilan nashrga tavsiya etilgan. Ilmiy to'plam maqolalarida keltirilgan iqtibos va dalillar obyektivligi mualliflar zimmasida qoldiriladi.

Mualliflar qarashi va asarlar nomlaridagi imlo tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

ISBN 978-9910-9966-6-5

© Zebo prints, 2023.
© Chirchiq davlat pedagogika universiteti

3. Кобилова Ш.Х. Инклузив таълимдаги интеграцион жараён хавфсиз ҳаёт муҳитини барқарорлаштириш омили сифатида / Рол науки в развитии современного общества: материалы международной научно-практической конференции (31 января 2023г., Омск) Отв. ред. Морозов С.А. – Издательство СПМ «Академия Науки», Омск.-2023-С.130-136

4. Kobilova Sh.X. Inklyuziv ta'limda imkoniyati cheklangan o'quvchilar hayot xavfsizligini ta'minlashning shart-sharoitlari / «Тенденции развития образования и педагогики». Москва - 2023: материалы международной научно-практической (6-7 июля 2023г., Москва) Отв. ред. Зарайский А.А. – Издательство СПМ «Академия Просвещения», Москва 2023. –С.156-163

5. Kobilova Sh.X. Inklyuziv ta'lim jarayoniga ilmiy pedagogik yondashuv / "Pedagogik ta'lim, innovatsion g'oyalar va texnologiyalarning ilmiy-nazariy asoslarini yaratish va uni amaliyatga joriy etish" Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn konferensiyasi 2023-yil, 15-iyun. - B.566-568

6. Kobilova Sh.X. Pedagogical approaches to formation of life safety competence of students with disabilities in practical activity // Academicia: An International Multidisciplinary Research Journal ISSN: 2249-7137 Vol. 13, Issue 1, January 2023.- S. 72-78 (Impact Factor 8.252)

7. Назарова Н.М. К проблеме разработки теоретических и методологических основ образовательной интеграции / Н.М. Назарова // Психологическая наука и образование. – 2011. – № 3. – С. 5-11

8. Пенин Г. Н. Социально-правовые аспекты инклузивного обучения лиц с ОВЗ в России // Universum: Вестник Герценовского университета. 2/2012.-С.53-54.

9. Штофф В.А. Роль модели в познании / В.А. Штофф. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1963. – 127 с

10. Thomson A.M. Perry J.L. Collaboration Processes: Inside the Black Box / A.M. Thomson, J.L. Perry // Public Administration Review. - 2006. - Vo 1.66.- № s1 - P.20-32

IMKONIYATI CHEKLANGAN O'QUVCHILAR FAOLLIGINI TA'MINLASHDA INKLYUZIV TA'LIMNING O'RNI

*Kobilova Shaxnoza Xudoyshukurovna
Chirchiq davlat pedagogika universiteti
Pedagogika fakulteti, Maxsus
pedagogika kafedrasi o'qituvchisi
kabilovashaxnoza4@gmail.com*

*Abduraximova Durdona
Boboxonova Madina
ChDPU Pedagogika fakulteti
Maxsus pedagogika kafedrasi
3-bosqich talabalari*

Annotatsiya: Maqolada pedagogik ta'lim innovatsion klasteri sharoitida inklyuziv ta'limni tashkil etish, imkoniyati cheklangan bolalar uchun umumiylar ta'lim muassasasida zaruriy shart-sharoitni yuzaga chiqarish, diskriminatsion muammolarni oldini olish, ijtimoiy psixologik muhitni qaror toptirish masalalari yoritilgan.

Kalit so'zlar: pedagogik, inklyuziv, imkoniyati cheklangan o'quvchi, ta'lim va tarbiya, model, klaster, faoliyat, sifat, samaradorlik, istiqbol, pedagogik jarayon.

Inklyuziv ta'lim mazmun-mohiyati va maqsad -vositalariga ko'ra alohida ehtiyojli bolalarni istiqbolli hayoti uchun alohida ahamiyatga ega. Inklyuziv ta'lim sharoitida alohida yordamga muhtoj bolalarga, ta'lim va tarbiya berish natijasida o'z

tengdoshlari bilan do'stona munosabatlarni shakllantirib sotsializatsiya jarayoni ta'minlanadi.

Inklyuziv ta'limni O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimiga kiritilishining ahamiyatli tomoni shundaki, maxsus ta'lim muassasalarini ikkilamchi shart-sharoitlar mavjud bo'lmasan hollarda ham imkoniyati chuklangan bolalarni ta'limga jalg etish imkonini yuzaga chiqaradi.

O'zbekistonda imkoniyati cheklangan bolalar uchun jadal rivojlanayotgan va takomillashtirilayotgan umumiy ta'lim tizimi keyingi kasbiy ta'lim uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi, bu an'anaviy ravishda ularni umrbod ta'lim tizimining muhim tarkibiy qismi sifatida talqin etiladi. Shuningdek, istiqbolda kasbiy faoliyatni tanlash, kelajakda ishga joylashish imkoniyatlarini sezilarli darajada oshirishda, hamda jamiyatni barcha sohalarida to'liq va adekvat ijtimoiy faolligini ta'minlaydi.

Bu borada sharq va g'arb mutafakkurlari asarlarida jamiyatdagi tenglik va uni amalga oshirish xususida ilg'or g'oyalarni ilgari surgan. Alovida ehtiyojli bolalarni umumta'lim muassasalarida ta'lim-tarbiya olishlarini qo'llab-quvvatlagan holda bir qator pedagogik taklif va tavsiyalarni berilgan. Alovida ehtiyojli bolalar inklyuziv ta'limi borasi olib borilgan ilmiy-pedagogik tadqiqot maxsus ehtiyojli bolalarga umumta'lim muassasalarida ta'lim tarbiya berish tizimi va mazmuni jahon miqyosida e'tirof etilgan bo'lib halqaro me'yoriy hujjatlar mustahkam huquqiy asosni tashkil etgan. Jahon miqyosida ko'plab davlatlarda inklyuziv ta'limni tashkil etish borasida ko'plab yutuqlarga erishilgan. Inklyuziv ta'lim tizimida o'quv tarbiya jarayonining tashkil etishi.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish. Tayanch harakat a'zolarida muammolari bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish. Yengil darajadagi akliy rivojlanishida muammosi bo'lgan bolalar inklyuziv ta'limida dars jarayonini moslashtirish.

Albatta bu jarayon, inklyuziv ta'limda pedagogik ta'lim innovatsion klasterini taqozo etishi va uning asosida yanada samarali amalga oshishi shu kungacha bu borada amalga oshirilayotgan ilmiy-amaliy tadqiqotlar negizida aks etmoqda.

Imkoniyati cheklangan bolalarni inklyuziv ta'lim olishida asosiy narsa tengdoshlari bilan birgalikda ta'lim va ijtimoiy tajribani egallashidir. Inklyuziv ta'lim samaradorligining asosiy mezoni bu - barcha yoshlarni, shu jumladan alovida ta'limga muhtoj bolalarni sotsializatsiya jarayoni va madaniy ongini oshirish, hamda ijtimoiy faolligini rivojlantirishdir. Maxsus o'quv sharoitlarini yaratish, ularni amaliyotga joriy etish, inklyuziv ta'lim jarayoni muhim ustuvorlikni talab etib, imkoniyati cheklangan bolalarni, nogironlik xususiyatlaridan kelib chiqqan holda o'qitish lozimligini taqozo etadi. Bunda asosan ta'lim berish uchun zaruriy uchun o'quv dastur va o'quv-uslubiy rejalar zamon talabiga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lishi va shuningdek, pedagogik ta'lim innovatsion klasteri doirasida amaliyotga joriy etilishi lozim.

Bu jarayon, an'anaviy ta'limdan farqli ularoq, ilmiy gepotezaga asoslagan modelni ishlab chiqish va muvofiqlashtirilgan holda amalga oshirish negizida qurilishi, bugungi kunda inklyuziv ta'limni tashkil etish yuzasidan olib borilayotgan davlat va jamiyat talablariga mos keladi. Shu nuqtayi nazardan imkoniyati cheklangan bolalar uchun inklyuziv ta'lim klaster modelini ishlab chiqish va joriy

etish zarur. Bu esa zamonaviy ta'lim paradegmasini taqozo etadi. Ushbu paradigma dunyoni istalgan nuqtasida mavjud bo'lgan ta'lim jarayonida ishtirok etish va istalgan ish joyida faoliyat olib borish, har qanaqa holatda uzlusiz ta'limning asosiy maqsadiga erishishga qaratilgan bo'lmg'i lozim. Buni amalga oshirish mexanizmi pedagogik innovatsion ta'lim klaster sharoitida yuzaga chiqarilishi mumkin.

Imkoniyati cheklangan bolalarning o'z-o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi. Bu esa korreksion pedagogik ishni samarali va osonroq kechishini ta'minlaydi. Shunday qilib, klaster - bu bitta faoliyat sohasi bo'yicha birlashtirilgan va bir-birini to'ldiradigan hududiy, hamda o'zaro manfaatdor korxona va tashkilotlar majmuasidir. Ta'lim klasterining asosiy farqi uning ishtirokchilari tarkibida ta'lim muassasalarini yetakchi rolida emas, balki klaster faoliyati natijasi bo'lgan o'ziga xos (ta'lim xizmati, o'quv jarayoni va kadr) mahsulot sifatidadir. Ta'lim klasterida asosiy mahsulot ta'lim xizmatlari hisoblanadi. Shu bilan birga, ta'lim klasteri turli darajadagi va mutaxassislikdagi ko'plab ta'lim muassasalarini o'z ichiga oladi. Biroq, sanoat va ta'lim klasterlarini ajratish nafaqat akademik qiziqish, balki amaliy g'oyadir. Agar klaster ta'lim muassasalar ishtirokidagi tarmoq klasteri sifatida qaralsa, u holda klaster korxonalarida xodimlarning bilim darajasini oshirish vazifalari, boshqaruvni ustuvor vazifalari qatoriga kiradi. Bunda, korxona tomonidan ilmiy-tadqiqot ishlariga so'rovni shakllantirish, ta'lim muassasalaridagi ilmiy potensial orqali mavjud ishlanma va texnologiyalarni tijorat jihatdan muvaffaqiyatlari mahsulotga aylantirish vazifalari va boshqalarni o'z ichiga oladi. Klaster tizimi va uning maqsadi -iklyuziv ta'lim mazmuniga singdirilsa, maxsus ehtiyojli bolalar uchun tashkil etilayotgan ta'lim sifati o'z samaradorligiga erishadi.

Imkoniyati cheklangan bolalarni zamonaviy ta'lim dastur va xizmatlaridan foydalinish imkoniyatini yuzaga chiqaradi. Shuningdek, imkoniyati cheklangan bolalarni o'ziga bo'lgan ishonchini oshirib, tengdoshlari bilan birgalikda mavjud qobiliyatlarini namoyon etish uchun zaruriy sharoitlarni ta'minlaydi. O'qish va o'zlashtirishga bo'lgan qiziqishini oshirib, hayotning faol a'zosiga aylantiradi. Bu esa har bir jamiyat uchun muhim ijobjiy yutuq bo'lib, ijtimoiy psixologik muhitni yanada yaxshilashga, qolaversa barqarorlashtirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Кобилова Ш.Х. Инклузив таълимда психологияк-педагогик фаолият мувофиқлиги ҳамда унинг истиқболлари // Эуропеан Жоурнал оғ Интердисциплинар Йесеарч анд Девелопмент, импастфа стор 7.955, ИССН: 2720-5746 Волуме.Но.9.Новембер-2022.-Б.40-46 (Импаст Фастор 7.955)

2. Кобилова Ш.Х. Инклузив таълим мухитини яратишда педагогик таълим инновацион кластерининг роли / Инклузив таълимнинг долзарб масалалари: муаммо ва уларнинг ечимлари мавзусидаги республика илмий-амалий конференсия.Тошкент 2022-йил 5-декабр 233-235 б.

3. Кобилова Ш.Х. Инклузив таълим мухитида ўқувчиларни хавфсиз ҳаётга ундаш мотивини ривожлантириш / “Таълим тизимида янги методикалар ва улардан фойдаланишнинг амалий асослари” мавзусидаги республика илмий-амалий конференсия материаллари 2023 йил 25 апрел. -Б.232-235

4. Кобилова Ш.Х. Имконияти чекланган ўқувчиларда хавфсиз ҳаёт кўнимкасини шакллантириш / “Maxsus pedagogika: muammmo va yechimlar” mavzusidagi Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari 21-aprel 2023-yil.- B. 141-143

5. Kobilova Sh.X. Inklyuziv ta'lim jarayoniga ilmiy pedagogik yondashuv / “Pedagogik ta'lim, innovatsion g'oyalari va texnologiyalarning ilmiy-nazariy asoslarini yaratish va uni amaliyotga joriy etish” Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn konferensiyasi 2023-yil, 15-iyun. - B.566-568

6. Kobilova Sh.X. Inklyuziv ta'limda imkoniyati cheklangan o'quvchilar hayot xavfsizligini ta'minlashning shart-sharoitlari / «Тенденсии развития образования и педагогики». Москва - 2023: материалы международной научно-практической (6-7 июля 2023г., Москва) Отв. ред. Зарайский А.А. – Издательство СПМ «Академия Просвещения», Москва 2023. –С.156-163

7. Кобилова Ш.Х. Инклузив таълимдаги интеграцион жараён хавфсиз ҳаёт муҳитини барқарорлаштириш омили сифатида / Рол науки в развитии современного общества: материалы международной научно-практической конференции (31 января 2023г., Омск) Отв. ред. Морозов С.А. – Издательство СПМ «Академия Науки», Омск.-2023-С.130-136

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MUSIQA MASHG'ULOTLARINI OLIB BORISHDA INKLYUZIV TA'LIM TEKNOLOGIYALARINING AHAMIYATI

Mahkamova Shohida

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti,
Musiqa ta'limi kafedrasi mudiri, dotsent
shohidamahkamova316@gmail.com*

Annotatsiya: maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqa mashg'ulotlarini olib borishda inklyuziv ta'lism texnologiyalarining ahamiyati haqida fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar: inklyuziv, ta'lism, texnologiya, musiqa, mashg'uloti, pedagog, hamkorlik.

Zamonaviy ta'limga tashkil etishga qo'yiladigan muhim talablardan biri ortiqcha ruhiy va jismoniy kuch sarf etmay, qisqa vaqt ichida yuksak natijalarga erishishdir. Jismoniy sog'lom ma'nani yetuk, mustaqil fikrga ega bo'lgan barkamol avlodni tarbiyalash davlatimiz siyosatining ustuvor yo'naliishlaridan biridir. Bu vazifalarni amalgalash oshirishda ta'lism muassasalarining o'rni katta. Chunki mutaxassislarining hulosalariga ko'ra, inson o'z umri davomida oladigan barcha axborot va ma'lumotlarning 70% ini besh yoshgacha bo'lgan davrda olar ekan. Ushbu dalilning o'zi bolalarimizning yetuk va barkamol shaxs bo'lib voyaga yetishiga bog'cha tarbiyasi qanchalik muhim ahamiyat kasb etishini yaqqol ko'rsatib turibdi. Davlatimiz rahbari ta'kidlaganidek, bu boradagi ishlar har tomonlama puhta o'ylab amalgalash oshirilmassa, butun ta'lism tizimida sifat o'zgarishlariga erishish, ta'limga uzluksizligini taminlash qiyin bo'lib qoladi. Maktabgacha ta'lism tashkilotlarida bolalarda ma'nviy-ahloqiy sifatlarni shakllantirishda musiqa mashg'ulotlarining o'rni muhum ahamiyat kasb etadi.

Musiqa san'ati yosh avlodning kamol topishida kuchliy ta'sirga ega ekanligi sir emas. Shu bois, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 20-noyabrdagi PQ-2435-sonli "Bolalar musiqa va san'at maktablari faoliyati yanada takomillashtirish bo'yicha 2016-2020-yillarga mo'ljallangan Davlat dasturi to'g'risidagi Qarori qabul qilindi. Shu bilan birgalikda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 30-iyundagi "Respublikada axborot texnologiyalari sohasini rivojlantirish uchun shart-sharoitlarni tubdan yaxshilash chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5099-sonli Farmoni musiqa faoliyatiga oid mashg'ulotlari texnologik yondashuvlar asosida tashkil qilish uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Shuningdek, davlatimiz rahbari tomonidan ilgari surilgan ijtimoiy, ma'naviy-marifiy sohalardagi yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha 5 ta muhim tashabbus

Тўйчиева Гулҳаё. Развитие индивидуальности студента с помощью методики коучинга	126
Усарова Н.Б. Образование на протяжении всей жизни как усовершенствованная форма непрерывного образования	128
Эрназарова Гулнора, Холматова Роза. Аутопедагогическая компетентность	130
Эрназарова Гулнора. Формирование акмеологического мышления у современного специалиста	133
Юлдашева Инобат. Характеристика педагогических конфликтов	136
V SHO'BA. MUSTAQIL-TA'LIM KLASTERI INSON FAROVONLIGINING ASOSIY OMILI SIFATIDA	
Abdullayeva G.S. Nogironligi bo'lgan talabalarda inklyuziv ta'lism kompetentligini shakllantirishda axborot kompyuter texnologiyalarning o'rni	140
Abduraximov S.D. 13-14 yoshli o'smirlarda deviant xulq-atvorni harakatli o'yinlar yordamida tashxislash	144
Asadullayeva Mastura, Ismailova Sevdoxon. Inklyuziv sinf musiqa darslarining o'quvchilar rivojlanishidagi ahamiyati	147
Dehqonova Muborakxon. Individual ta'lism modeli	152
Egamberdiyeva Nigora. Ta'lism klasteri sharoiti – autizm sindromli bolalar nutqini rivojlantirishning innovatsion omili sifatida	154
Z. K. Ismailova. D.Mustafaeva. Components of the gradual implementation of student media activities in the educational process	159
Ibadullayeva Sh.N. Yetuk mutahassis bo'lib yetishishda pedagogik amaliyotning o'rni	176
Ishmatova O. S. "Faol harakat-xalq salomatligi garovi" ijtimoiy loyihasida pedagogik ta'lism innovatsion klaster	179
Ibroximov F.A. Yoshlar huquqiy madaniyatini oshirishda ta'lism klasteri asosida ijodiy yondashish	183
Ibadullayeva Sh.N., F.A.Safarova. Talabalarni kasbiy amaliyotga erta va maqsadli tayyorlash	186
Jabborova Onaxon, Saparbayeva Dinora. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlashda mustaqil ta'lism klasteri metodikasi	189
Jabborova Onaxon. Boshlang'ich ta'limdada o'quv fanlarini turkumlashtirib o'qitish mexanizmlari	191
Kobilova Shaxnoza. Inklyuziv ta'limga rivojlanish tendensiyalarini muvofiqlashtirish masalalari	194
Kobilova Shaxnoza, Abduraximova Durdon, Boboxonova Madina. Imkoniyati cheklangan o'quvchilar faolligini ta'minlashda inklyuziv ta'limga o'rni	196

Mahkamova Shohida. Maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqa mashg'ulotlarini olib borishda inklyuziv ta'lif texnologiyalarining ahamiyati	199
Qodirova Feruza, Egamberdiyeva Nigora. Ta'lif klasteri sharoitida autizm sindromli bolalarni tashxislash va korreksiyalash ishlarining mazmuni	201
Ikrom Qodirov. Oliy ta'lifni raqamlashtirish-davr talabi	205
Toshpulatov S.K. Futbol bo'yicha boshlang'ich tayyorlov guruhida shug'ullanuvchi o'smir yoshlarning texnik-taktik usullarni o'rnatishning ilmiy -nazariy asoslari	207
Toshmatov Oybek. Directed learning in language teaching	210
Umarov Eldor. Ta'lif muassasalarida talabalarning mustaqil faoliyatini samarali tashkil etish metodlari	214
Xusnuddinova Zulayxo. Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan korreksion-pedagogik ishni tashkil etish bosqichlari	217
Xusnuddinova Zulayxo. Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan korreksion ishlarni tashkil etishda klaster muhitining zaruriyati	221
G'affarova Gulchehra, Yo'ldoshev Avazbek. O'zbekiston sharoitiga klasterga oid xalqaro tajribalarning ta'siri	225
Shadiyev Azizjon. Yosh avlodda sog'lomlashtirish texnologiyalarini qo'llashning o'ziga xos xususiyati	230
Shermatov M.N. O'zbekistonda futbolni rivojlantirishning asosiy maqsadlari va vazifalari	234
Шоира Абдужалилова. Фитратнинг "педагогик маҳорат" фани асосларига доир қарашлари	236
Абдуллаева Г.С. Практическая деятельность учителя по обучению английскому языку детей с нарушениями зрения	240
Абдиримова И.К. Совершенствование кластерной проектной деятельности	244
Азимов Даврон. Талабани мусиқий таълим бериш орқали индивидуал таълимга йўналтиришнинг илмий - методик асослари	247
Бозоров Низомиддин, Бахтиёр Дилшатович. Умумтаълим мактабларида ўқув марказ фаолиятини амалга ошириш	250
Икрамов Фарход. Мустақил таълимни ташкил этиш асосида талабаларнинг ижтимоий фаол фуқаролик компетенциясини шакллантириш методикаси (миллий ғоя фани мисолида)	255
Қодирова Ферузахон. Психолого-педагогическая диагностика, как фактор благополучия инклюзивного образования	258
Кабирова З.М. Рақамлаштириш шaroitida ўқув субъектлари фаолиятига қўйиладиган педагогик компетенциявий талаблар	260

Отепбергенов Ж.С. Mustaqil ta'lif jarayonida talabalarning intellektual-kognitiv salohiyatini rivojlantirishning interfaol o'qitish texnologiyalari	264
Пулатова Дилфузা. Психолого-педагогические основы и методы научно-исследовательской деятельности студентов	267
Убайда Юнусовна. Организация службы слухоречевой реабилитации детей с кохлеарными имплантами в республике узбекистан как один из успешных направлений подготовки детей к инклюзивному образованию	269
Убайда Юнусовна. Инклюзив таълим шароитида ўқувчиларнинг билимини баҳолаш	273
Файзиева Кўйсиной, Ражабова Лола. Тарбиянинг ўзига хосликлари ҳамда таълим жараёнидаги ўрни ва аҳамияти	276
Хакимов Ж.О. Бўлажак муҳандислар лойиҳалаш фаолиятини ташкил этиш	282
Мамадалиев К. Р. Мустақил таълим кўнижасини шакллантириш таълим жараёни истиқболи сифатида	284
VI SHO'BA. RAQAMLASHTIRISH INSON FAROVONLIGINI TA'MINLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVI SIFATIDA	
Abdig'Afforova Joziba, B.M.Qandov. Jamiyatimizda ma'naviyatning ijtimoiy maqomini oshirishda ma'naviy-mafkuraviy ta'lif-tarbiyaning ahamiyati	288
Anorboyev B.D. O'quvchilarning futbol bo'yicha texnik-taktik tayyorgarlik tomonlarini o'rghanish muammolarini	290
Abduraxmanova J.N. , Ibodullayev D.R., Po'Latova G.D. Amputant talabalarni harakatli va sport o'yinlari elementlari orqali funksional imkoniyatlarini oshirish	293
Davronov Avazbek. Ta'lif jarayonida omr evaluator dasturi (evalbee) dan foydalanish imkoniyatlari	297
Joldasov Ixtiyor. Kasb-hunar maktablarida kasbga yo'naltirishning pedagogik asoslari	299
Jumanazarova Z.Q. Talabalarning kompyuter savodxonligini oshirish	302
Maxsudov P.M. Zamonaviy o'qituvchi va uning raqamli kompetentligi	304
Musurmanov R. Oilada innovatsion klaster usulidan foydalanib farzand tarbiyalashning pedagogik shart-sharoitlari	307
Musurmonov R., M.Musurmonova, N.Abduhakimova. Maktab darslarining intizomiy omillari xususida	310
Muxtarova Shaxnoza. Ona tili darslarida raqamli vositalardan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish	312
Narmetov Ibrohim, Jo'rayev Anvar. Yangi raqamli transformatsiya asrida ta'lifni rivojlantirish orqali barqaror rivojlanish va jamiyatning ijtimoiy farovonligini ta'minlash	316

Кабирова Зарифа, Носиров Хожимурод. Взаимодействие учителей начальных классов с семьями учащихся в условиях дистанционного обучения	393
Кабирова Зарифа. Рақамлаштириш шароитида ўқув субъектлари фаолиятига қўйиладиган педагогик компетенциявий талаблар	396
С.В. Ланцоват, Е.А. Шмелева, П.А. Кисляков. Как сохранить благополучие подростков в условиях гиперподключенности?	399
Н. К. Михалева, Н. В. Пестрикова, С. Е. Быков. Внедрение цифровой образовательной среды как фактор повышения качества дошкольного образования	403
К.А. Очеретяный. Эмоциональное потребление в цифровой среде: в поисках оптимума	405
И.А. Проценко. Типы виртуальных сообществ онкобольных	408
Расулов Акбаржон, Жуманова Гулмира, Маматкулова Гулнигорбону. Таълим кластери асосидада “Иқтисодий билим асослари” фанини ўқитишнинг педагогик имкониятлари хусусида	411
Суяров Аширбек, Абдурахманова Назокат, Абдуллоев Жавохир, Рахманов Худойберган, Сайфиев Сардорбек. Ўқувчиларнинг қизиқишлиари асосида ўқув жараёнини ташкил этиш	415
Союзбек кызы Гулгакы. Цифровое благополучие и его влияние на качество жизни в современном обществе	418
О.М. Ушакова, С.С. Стрельников. Проблемы использования достижений цифровизации: цифровое неравенство (поколенческий аспект)	422

**Nashriyot litsenziyasi № 2044, 25.08.2020 y.
“Times new roman” garniturası, kegli 14. Offset
bosma usulida bosildi. Shartli bosma tabog`i 35,9.
Adadi 100 dona. Buyurtma №101**

**Zebo prints MCHJda chop etildi.
Manzil: Toshkent shahar, Yashnobod tumani
58-A harbiy shahrcha.
Tel.: 94 673 66 56
E.mail: kmamadaliyev@mail.ru**